

Specjalność studiów: *Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze*
Studia II stopnia
Kierunek: EKONOMIA

Szanowni Studenci,

W konkurencyjnej gospodarce rynkowej wiedza i praktyczne umiejętności z zakresu problematyki ubezpieczeń społecznych i gospodarczych mogą okazać się niezwykle przydatne i cenne w poszukiwaniu i wykonywaniu pracy zawodowej w instytucjach ubezpieczeniowych i emerytalnych, na takich stanowiskach jak: menadżer czy analityk oraz w prowadzeniu własnego biznesu. Wiedza z zakresu nowoczesnych ubezpieczeń może być z powodzeniem spożytkowana również w różnego rodzaju przedsiębiorstwach, podczas pracy na stanowiskach specjalistów w zakresie wypełniania obowiązków pracodawcy jako płatnika składek na ubezpieczenia społeczne lub na stanowiskach specjalistów w zakresie prowadzenia obsługi ubezpieczeń gospodarczych i społecznych.

Studenci ekonomii, którzy wybiorą nową specjalność: *Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze* zostaną dobrze przygotowani do pracy w szeroko rozumianych instytucjach zabezpieczenia społecznego. Program studiów jest tak skonstruowany, aby umożliwić rozwijanie i pogłębianie aktualnych zagadnień teoretycznych i praktycznych, dotyczących problemów demografii, funkcjonowania publicznego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych i zdrowotnych oraz rynku ubezpieczeniowego, w tym dobrowolnych produktów emerytalnych, ubezpieczeń życiowych i majątkowych. Studenci specjalności *Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze* będą też mogli zapoznać się ze specyfiką gospodarki finansowej przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, rachunkowością ubezpieczycieli, a także pośrednictwa ubezpieczeniowego i etyki w zawodzie pośrednika i doradcy ubezpieczeniowego.

Kariera w branży ubezpieczeniowej to nie tylko praca „za biurkiem”. Pracownicy zakładów ubezpieczeń często oceniają faktyczne ryzyko wystąpienia szkód majątkowych, a specjalne komórki zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej prowadzą w terenie indywidualne dochodzenia.

Możliwości rozwoju w branży ubezpieczeniowej są niemal nieograniczone. Biorąc pod uwagę indywidualne zainteresowania i pasje absolwentów można zdecydować się na wszechstronną lub mocno wyspecjalizowaną ścieżkę kariery, na przykład:

- osoby, którym bliskie są zagadnienia społeczne, czy też związane z ochroną zdrowia: mają możliwość specjalizowania się w obszarach ubezpieczeń społecznych, osobowych oraz zdrowotnych;
- miłośnicy motoryzacji mogą wybrać ścieżkę kariery w ubezpieczeniach komunikacyjnych, zarówno od strony sprzedaży, analizy ryzyka jak też merytorycznej likwidacji szkód;
- absolwenci o predyspozycjach matematycznych, posiadający umiejętności analitycznego myślenia – spełnią swoje zainteresowania w obszarach underwritingu lub aktuariatu;
- osoby, którym bliskie są takie wartości jak przestrzeganie norm i zasad oraz sprawiedliwość, mogą podjąć pracę w departamentach zwalczania przestępczości ubezpieczeniowej lub w nadzorze ubezpieczeniowym;
- pasjonaci rynków finansowych mają szerokie pole działania w departamentach inwestycyjnych, działach ubezpieczeń finansowych oraz w ramach bancassurance;
- jeśli zaś pasją kandydata jest budowanie długofalowych relacji, zarządzanie lub sprzedaż – branża ubezpieczeniowa oferuje liczne oferty pracy w zakresie dystrybucji ubezpieczeń oraz zarządzania siecią agencyjną;
- przedsiębiorcze, aktywne osoby mają ponadto możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej wspierającej w ramach outsourcingu liczne procesy zlecane przez ubezpieczycieli firmom zewnętrznym.

Zajęcia na specjalności prowadzone będą przez zespół doświadczonych wykładowców w składzie:

Dr hab. Teresa Hanna Bednarczyk prof. nadzw.
Dr Włodzimierz Cisel
Dr Marta Dolecka
Dr Piotr Zieliński

Zajęcia ćwiczeniowe wspomagane będą przez doktorantów – **mgr inż. Annę Jańską oraz mgr. Łukasza Jasińskiego**, którzy jednocześnie pracują w biznesie ubezpieczeniowym i mają ugruntowane doświadczenia w tej dziedzinie.

CELE KSZTAŁCENIA

Przekazanie studentom wiedzy z zakresu teorii ubezpieczeń społecznych i gospodarczych, nauczenie studentów umiejętności analizy uwarunkowań funkcjonowania instytucji ubezpieczeniowych oraz diagnozowania ryzyka, które może być transferowane na ubezpieczycieli. Zapoznanie studentów z najważniejszymi produktami ubezpieczeń społecznych i gospodarczych, adresowanych zarówno do osób fizycznych jak i do przedsiębiorstw. Ukształtowanie podstaw etycznego działania oraz rozumienia korzyści, jakie przynosi posiadanie ubezpieczeń, zarówno w życiu prywatnym jak i w działalności gospodarczej. Wyrobienie u studentów umiejętności analizy produktów ubezpieczeniowych oraz ich oceny na coraz bardziej konkurencyjnym rynku.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW

Systemy zabezpieczenia społecznego   Wy 15 godz.

[Prowadzący: dr P. Zieliński](#)

Istota zabezpieczenia społecznego i pojęcia z nim związane. Geneza, etapy rozwoju zabezpieczenia społecznego i rodzaje technik organizacyjno-finansowych jego realizacji w świetle literatury przedmiotu. Rodzaje, zasady organizacji i funkcjonowania instytucji zabezpieczenia społecznego w Polsce i ich wzajemne relacje. Ogólna charakterystyka i analiza działania elementów polskiego systemu zabezpieczenia społecznego (ubezpieczenie, zaopatrzenie, pomoc) – ich formy organizacyjno-prawne, cele, zakres, zasady finansowania, narzędzia, skuteczność.

Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne   Wy - 30 godz. Ćw. – 15 godz.

[Prowadzący: dr P. Zieliński](#)

Wykład składa się z dwóch głównych bloków, z których pierwszy dotyczy ubezpieczeń społecznych, drugi – ubezpieczenia zdrowotnego. Każdy blok podzielono na trzy części.

Ubezpieczenia społeczne. Część pierwsza skupia się na teorii ubezpieczenia społecznego oraz prezentuje genezę i etapy jego rozwoju. Wyjaśnia się w niej pojęcie, funkcje i zasady ubezpieczenia społecznego przedstawiając jego istotę w świetle literatury przedmiotu. W drugiej części przedstawia się zasady podlegania, finansowania poszczególnych rodzajów ubezpieczeń społecznych w Polsce. Przedstawia się także zasady funkcjonowania instytucji zaangażowanych w system ubezpieczeń społecznych. W trzeciej części podejmuje się próbę porównania rozwiązań polskich z funkcjonującymi w wybranych krajach Unii Europejskiej.

Ubezpieczenie zdrowotne. Część pierwsza skupia się na teorii systemów ubezpieczenia zdrowotnego oraz prezentuje kierunki zmian współczesnych systemów ubezpieczeń zdrowotnych. Wyjaśnia się w niej pojęcie systemu ubezpieczenia zdrowotnego, omawia jego elementy, a także przedstawia aspekt finansowania. Następnie omawia się etapy rozwoju systemów ubezpieczeń zdrowotnych oraz prezentuje główne przyczyny i tendencje ich zmian w wybranych krajach. W drugiej części dokonuje się charakterystyki rozwiązań polskiego systemu ubezpieczenia zdrowotnego wykreowanych przez reformę z 1999 roku i w latach następnych. Przedstawia się tu założenia i szczegółowe zasady funkcjonowania jego elementów składowych. W trzeciej części podejmuje się próbę analizy i oceny aktualnego systemu ubezpieczenia zdrowotnego i ukazuje propozycje jego zmian.

Demografia   Wy - 15 godz.

[Prowadzący: dr Marta Dolecka](#)

Demografia jako nauka i jej subdyscypliny. Struktury demograficzno-społeczne. Ruch naturalny (małżeństwa, rozwody, separacje, urodzenia, zgony). Ruch wędrowny (migracje wahadłowe, emigracje, imigracje, uchodźstwo, repatriacje). Polityka ludnościowa. Proces starzenia się ludności. Etyczne aspekty demografii.

Ubezpieczenia życiowe i majątkowe Wy - 15 godz. Ćw. – 15 godz.

Prowadzący wy: dr hab. Teresa H. Bednarczyk prof. nadzw.

Prowadzący ćw. Mgr Łukasz Jasiński

Ubezpieczenia życiowe – pojęcie, rodzaje, funkcje. Charakterystyka najważniejszych produktów ubezpieczeń życiowych o charakterze ochronnym i inwestycyjnym, indywidualnych i grupowych. Ubezpieczenia majątkowe – rodzaje i funkcje. Charakterystyka najważniejszych produktów ubezpieczeń majątku rzeczowego, odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczeń finansowych. Analiza rynku ubezpieczeń życiowych i majątkowych w Polsce. Koszty i korzyści ubezpieczeń życiowych i majątkowych. Analiza produktów ubezpieczeniowych na rynku krajowym oraz oceny ich konkurencyjności.

Ubezpieczenia w gospodarce rynkowej Wy - 15 godz.

Prowadzący: dr hab. Teresa H. Bednarczyk prof. nadzw.

Funkcje ubezpieczeń w gospodarce. Funkcje mikroekonomiczne - kompensacyjno-ochronna oraz prewencyjna. Funkcje makroekonomiczne – mobilizowanie oszczędności; podnoszenie stabilności finansowej i bezpieczeństwa finansowego podmiotów gospodarczych; ułatwianie handlu i wymiany. Funkcje społeczno-ekonomiczne – zastępowanie i uzupełnianie rządowych programów socjalnych. Redystrybucja w ubezpieczeniach gospodarczych i społecznych oraz jej charakter. Interakcje między rozwojem ubezpieczeń i wzrostem gospodarczym.

Gospodarka finansowa zakładu ubezpieczeń Wy - 15 godz. Ćw. – 15 godz.

Prowadząc Wy: dr hab. Teresa H. Bednarczyk prof. nadzw.

Prowadząca ćw. – mgr inż. Anna Jańska

Gospodarka finansowa ubezpieczycieli i jej zasady. Majątek zakładu ubezpieczeń: struktura aktywów i pasywów, rola kapitałów własnych i obcych źródeł finansowania. Zasady kalkulacji składek w ubezpieczeniach majątkowych i życiowych. Rachunek kosztów w zakładzie ubezpieczeń. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe i ich znaczenie. Działalność inwestycyjna zakładów ubezpieczeń. Obliczaniu rachunku zysków i strat ubezpieczycieli. Zarządzanie płynnością ubezpieczycieli oraz instrumenty kontroli płynności. Mierniki oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa ubezpieczeniowego.

Rachunkowość ubezpieczycieli Ćw. -15 godz.

Prowadzący: dr Włodzimierz Ciseł

Specyfika działalności ubezpieczeniowej oraz jej odzwierciedlenie w rachunkowości ubezpieczeniowej. Dokumenty księgowe ubezpieczycieli. Ewidencje przychodów i kosztów w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich. Ewidencja składek i pozostałych przychodów technicznych. Ewidencja rozrachunków z ubezpieczającymi. Ewidencja rozrachunków z pośrednikami. Ewidencja innych rozrachunków ubezpieczeniowych. Ewidencja bezpośrednich kosztów działalności technicznej. Ewidencja kosztów akwizycji. Ewidencja odszkodowań i świadczeń. Ewidencja innych kosztów technicznych. Ewidencja i dokumentacja rozliczeń zakładu ubezpieczeń z tytułu działalności reasekuracyjnej (biernej i czynnej). Zasady tworzenia i ewidencji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Ewidencja działalności lokacyjnej ubezpieczycieli. Elementy składowe wyniku technicznego. Ewidencja pozostałej działalności operacyjnej. Wynik finansowy.

Pośrednictwo i doradztwo ubezpieczeniowe Wy - 15 godz.

Prowadzący: dr hab. Teresa H. Bednarczyk prof. nadzw.

Pośrednictwo a doradztwo ubezpieczeniowe. Pośrednictwo i doradztwo ubezpieczeniowe jako rodzaj działalności gospodarczej, klasyfikacja usług doradczo-konsultingowych w dziedzinie ubezpieczeń i produktów emerytalnych. Certyfikacja doradców ubezpieczeniowych i etyka zawodowa pośrednika i doradcy ubezpieczeniowego. Najważniejsze reguły prawa ubezpieczeniowego (umowa ubezpieczeniowa, zasady

likwidacji szkód i dochodzenia roszczeń, ochrona prawna konsumentów usług ubezpieczeniowych, rola Rzecznika Ubezpieczonych oraz Sądu Polubownego. Nadzór ubezpieczeniowy - pojęcie, modele, organizacja nadzoru na polskim rynku ubezpieczeniowym.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent specjalności *Ubezpieczenia społeczne i gospodarcze* zostaje wyposażony w wiedzę i praktyczne umiejętności potrzebne do pracy w instytucjach ubezpieczeniowych i emerytalnych, na takich stanowiskach jak: menadżer czy analityk, a także w przedsiębiorstwach niefinansowych jako specjalista w zakresie wypełniania obowiązków pracodawcy jako płatnika składek na ubezpieczenia społeczne czy specjalista do prowadzenia obsługi ubezpieczeń gospodarczych i społecznych. Absolwenci zostaną przygotowani do pracy w szeroko rozumianych instytucjach zabezpieczenia społecznego. Program studiów rozwija i pogłębia zagadnienia dotyczące funkcjonowania publicznego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych i zdrowotnych oraz rynku ubezpieczeniowego, w tym produktów ubezpieczeń emerytalnych, ubezpieczeń życiowych i majątkowych, organizacji i gospodarki finansowej przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, a także pośrednictwa ubezpieczeniowego i etyki w zawodzie pośrednika ubezpieczeniowego.

Wiedza i umiejętności absolwenta

- Znajomość systemu zabezpieczenia społecznego w Polsce i w wybranych krajach UE oraz umiejętność oceny wpływu zmian rozwiązań systemu zabezpieczenia społecznego na rozwój społeczno-gospodarczy.
- Znajomość teoretycznych rozwiązań w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego oraz przygotowanie do pracy w instytucjach obsługujących system ubezpieczenia zdrowotnego.
- Znajomość podstawowych produktów ubezpieczeniowych oraz umiejętność samodzielnego ich analizowania, w tym krytycznej oceny rozwiązań w zakresie ubezpieczeń emerytalnych.
- Znajomość mechanizmu funkcjonowania rynku ubezpieczeniowego oraz jego powiązań z pozostałymi elementami rynku finansowego
- Znajomość powiązań zachodzących między działalnością sektora ubezpieczeniowego i procesami w sferze realnej gospodarki
- Umiejętność analizowania ryzyka w przedsiębiorstwach oraz budowania programów ubezpieczeniowych,
- Umiejętność analitycznego myślenia oraz przygotowywania analiz rynkowych z zakresu działalności ubezpieczeniowej;
- Umiejętność przeprowadzania analizy ekonomiczno-finansowej zakładu ubezpieczeń
- Umiejętność pracy w zespole oraz znajomość zasad etycznych w pracy zawodowej
- Zdolność do aktualizowania i pogłębiania nabytej wiedzy.